

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.312/2018/16.

A tanács tagjai: . Vezekényi Ursula a tanács elnöke

. Tibold Ágnes előadó bíró

. Bajnok István bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Oppenheim Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Cserny András ügyvéd

Az alperesek: I. rendű

II. rendű

III. rendű

Az alperesek képviselője: SBGK Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Borbély Boglárka ügyvéd

A per tárgya: tisztességtelen piaci magatartás megállapítása és jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Fővárosi Ítéltábla, 8.Pf.21.318/2017/8. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Fővárosi Törvényszék, 30. G.40.970/2017/20. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 12.700 (tizenkétezer-hétszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A cégjegyzékbe 2015. november 16-án bejegyzett felperes készpénzmentes fizetési szolgáltatást biztosít fesztiválok és rendezvények számára.
- [2] Az alperesek 2016. február 22-i elsőbbséggel oltalmat szereztek a című használati mintára. A mintát a (a továbbiakban: Hivatal) 2016. június 30. napján kelt és 2016. július 6-án jogerőre emelkedett határozatával lajstromozta.
- [3] A felperes 2016. szeptember 22-én a minta megsemmisítését

kezdemenyezte, mert álláspontja szerint az a bejelentés napján nem felelt meg a jogszabályi követelményeknek, így többek között a használati minták oltalmáról szóló 1991. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Hmtv.) 2. § (1) bekezdésében foglalt újdonság, és a 3. § (1) bekezdésében megkívánt feltalálói lépés követelményének. Ezen eljárás a jogerős ítélet meghozataláig nem fejeződött be.

- [4] Az alperesek mint a használati minta feltalálói és jogosultjai 2016. május 13-án levelet intéztek a felpereshez és üzleti partneréhez. A Hmtv. vonatkozó rendelkezései felhívásával kifejtették, hogy a címzettek által 2016. május 12. napján megtartott fesztiválon használt eszközön futtatott szoftver a fenti című használati minta igénypontjai szerinti azon eljárást fedi le, amellyel készpénzmentes fizetési környezetben lehetőség nyílik borraavaló adására. Utaltak arra, hogy a birtokukban vannak a jogsértést igazoló fényképek. A minta hasznosítására nem adtak engedélyt, ezért a magatartás jogsértést valósít meg. Felszólították a címzetteket a jogsértés abbahagyására, az eszköz használatának befejezésére és az attól való jövőbeni tartózkodásra. Jelezték, ellenkező esetben igényüket bírósági úton érvényesítik. Az alperesek 2016. július 7-én a felpereshez, július 8-án a fesztiválokon, rendezvényeken értékesítési tevékenységet végző 3 társasághoz újabb, érdemben azonos tartalmú felszólítást intéztek.
- [5] A felperes válaszleveleiben vitatta, hogy jogsértést követett el. Állította, a mintát nem bitorolja, a fényképen látható szoftveres megoldást önálló fejlesztésként alkotta meg, amely technológiájában és elrendezésében egyaránt eltér az alperesekétől. Sérelmezte, hogy a védett igénypontok nem ismerhetők meg, és felhívta az alpereseket arra, hogy hagyjanak fel hasonló tartalmú levelek küldésével.
- [6] A használati mintaoltalom bejegyzését követően az alperesek 2016. augusztus 12-én a felpereshez, valamint további négy gazdasági társasághoz újabb levelet küldtek, amelyekben közölték a jogerős lajstromozás tényét és számát. A levelekben foglaltak szerint az alperesek a jogosultjai a címzettek által jogosulatlanul hasznosított, borraavaló adására is alkalmas készpénzmentes fizetési eszköznek, ezáltal a levél címzettjei magatartásukkal megsértették az alperesek kizárólagos jogait, így a mintaoltalom bitorlását követik el, aminek abbahagyására ismételten felszólították a címzetteket. Ezzel érdemben azonos felszólítást küldtek 2017. augusztus 14-én majd 24-én a felpereshez és három további társasághoz.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [7] A felperes végleges keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, az alperesek azzal, hogy a felperes és megnevezett üzleti partnerei részére a borraavaló adására alkalmas készpénzmentes fizetési eszköz használatával való felhagyásra felszólító fenti tartalmú leveleket küldték, a tisztességtelen piaci magatartásról és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a

továbbiakban: Tptv.) 3. §-ába ütköző tiltott hírnévrontást és az 5. § első fordulatóban tiltott bojkottfelhívást valósítottak meg. Kérte az alperesek kötelezését a jogsértő magatartás abbahagyására, az attól való eltiltásra és elégtétel adásként az általa megfogalmazott közlemény közzétételére. Kártérítési igényének összegét - jogfenntartással - 600.000 Ft-ban jelölte meg. A másodlagos kereseti kérelme - azonos jogkövetkezmények alkalmazása mellett - annak megállapítására irányult, hogy az alperesek a megjelölt cselekménnyel a Tptv. 2. §-a által tiltott tisztességtelen piaci magatartást követtek el.

- [8] A felperes a hírnévrontás vonatkozásában hangsúlyozta, annak vizsgálata nem korlátozódhat kizárólag arra, hogy az alperesi felszólításokban megfogalmazott tényállítások egyenként és önmagukban valósak-e, hanem azt is értékelni kell, hogy az állítások egymás mellé rendezve, a maguk összességében valós üzenetet közvetítenek-e, valamint hogy további tények elhallgatása mennyiben befolyásolja az üzenet egészének valóságtartalmát. Kiemelte, a mintaoltalmi bejelentés kapcsán a Hivatal a bejelentés újdonságát és feltalálói lépésen alapuló jellegét nem vizsgálja. Ez azt jelenti, hogy használati mintaoltalom lényegében bármely megoldásra beszerezhető, és mindaddig érvényben marad, amíg annak megsemmisítésére nem került sor. Ezeket a lényeges körülményeket az alperesi felszólítások nem tartalmazták. Szintén valótlannul állították az alperesek, hogy a használati mintaoltalom nem csak az azonos, hanem a hasonló műszaki megoldásokra és termékekre is kiterjed, mert a Hmtv. 13. § (2) bekezdése alapján az ekvivalencia, azaz az egyenértékűség elve érvényesül. Mindezeket figyelembe véve a sérelmezett felszólítások azt a hamis látszatot keltették, mintha a Hivatal a használati mintaoltalomban foglalt műszaki megoldást újnak és feltalálói lépésen alapulónak ismerte volna el, továbbá az alpereseknek általánosságban a készpénzmentes borraavaló-adásra mint elvre volna kizárólagos hasznosítási joguk. A felszólító levelekben az alperesek azt állították, hogy a felperes rendszere és annak használata nyilvánvalóan jogellenes magatartást valósít meg, ezzel megsértették, de legalábbis veszélyeztették a felperes jó hírnevét.
- [9] A felperes előadta, az üzleti tisztesség követelményével kizárólag az a felszólítás áll összhangban, amelyben pontosan meghatározták, hogy a sérelmezett magatartás miért és mennyiben valósít meg jogsértést a felszólítást megfogalmazó fél álláspontja szerint. Ennek hiányában a perbeli felhívások tisztességtelen bojkottfelhívásnak, egyben visszaélésszerű joggyakorlásnak is minősülnek, figyelemmel arra, hogy az alperesek csupán felszólításokat küldtek, bitorlási pert azonban nem indítottak, így nem biztosítottak lehetőséget az érdemi védekezésre.
- [10] Amennyiben a bíróság az előbbi jogcímen a jogsértést nem látná megállapíthatónak, ez esetben az alperesi felszólítások a Tptv. 2. §-a szerinti tisztességtelen piaci magatartásnak minősülnek. E körben értékelendő, hogy az alperesek visszaéltek a Hmtv. érdemi vizsgálat hiányát előíró rendelkezésével.

- [11] Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték, vitatták annak jogalapját és a kártérítés összegszerűségét is. Előadásuk szerint a felszólító levelekkel a Hmtv. 12. §-ában foglaltaknak megfelelően a jogos igényük érvényesítése érdekében léptek fel. Azokban kizárólag az alperesek technológiája, és nem a felperes eszköze teljes használatának elhagyására szólították fel a címzetteket. A levelekben feltüntették a mintaoltalmi bejelentés címét, amely alapján a címzettek különösebb szakmai hozzáértés nélkül is egyértelműen beazonosíthatták a jogosulatlanul hasznosított eszközt. Ennél részletesebb tájékoztatásra jogszabály nem kötelezte őket, és az nem is lett volna elvárható. Szemben a felperesi állítással, a mintaoltalmi lajstromozást érdemi vizsgálat előzi meg, habár az valóban nem terjed ki az újdonság és a feltalálói lépést elérő szint vizsgálatára.
- [12] Az alperesek állították, nem csak a teljesen azonos, hanem az egyenértékűvel helyettesített, tehát nem azonos igényponti jellemzők használatával is megvalósulhat a bitorlás. A felperes által használt eszköz mind működésében, mind megjelenésében, metódusában a megtévesztésig hasonlít az alperesek által feltalált technológiára. A felperes keresetében maga sem vitatta, hogy az általa hasznosított eszköz nem esik egybe az alperesi technológia igénypontjaival, csupán azt sérelmezte, hogy az alperesek rosszhiszeműen jártak el a bejelentés során.
- [13] Tekintettel arra, hogy jogszerű igényük alapján hívták fel a felperes partnereit a technológia használatának megszüntetésére, felhívásuk tisztességtelennek nem tekinthető. A felszólítások nem irányultak arra, hogy a partnerek megszakítsák a gazdasági kapcsolatot a felperessel, hanem kizárólag a jogellenes magatartás megszüntetését célozták.
- [14] Az alperesek vitatták azt is, hogy a keresetben megjelölt magatartással a Tpv. 2. §-ába ütköző tisztességtelen piaci magatartást valósítottak volna meg.

Az első- és másodfokú ítélet

- [15] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Határozata indokolásában rögzítette, hogy a perbeli jogvitának nem tárgya a használati minta oltalomképesége, az oltalom esetleges jövőbeni megszűnésének a sérelmezett alperesi cselekmények elbírálására nincs kihatása, ezért irreleváns a feleknek a mintaoltalom fennállása jogszerűsége körében előadott álláspontja.
- [16] A Tpv. 3. §-ára alapított kereset körében nem látta megállapíthatónak az alperesek által írt felszólításokban a valótlán tényállítást, mivel azok olyan tartalmúak, amelyekre a használati mintaoltalom (az első levelek vonatkozásában a már megtett bejelentés, a későbbi levelek elküldése időpontjában a már megszerzett oltalom) feljogosította őket. A jogszabály rendelkezéseinek idézése nem valósít meg jogszabálysértést, és nem alapozza meg a jó hírnév sérelmét az sem, hogy a felszólításaikhoz

nem csatolták az állításaikat igazoló dokumentációkat, mert minden esetben közölték a minta elnevezését, a jogosultak személyét és a jogerős határozatot követően a lajstromszámot is.

- [17] Az elsőfokú bíróság nem találta alaposnak a Tpvt. 5. §-ára alapított kereseti kérelmet sem. Megítélése szerint a felhívások olyan tartalmat hordoznak, amelyre a használati mintaoltalom megléte az alpereseket feljogosította. Nem találta joggal való visszaélésnek, hogy az alperesek a kilátásba helyezett eljárásokat nem kezdeményezték, mert az csak akkor lenne megállapítható, ha az eljárások megindítása a további érdekelt jogalanyok jogérvényesítési lehetőségére kihatással volna, de ez nem állapítható meg.
- [18] Az elsőfokú bíróság a Tpvt. 2. §-ára alapított keresettel összefüggésben rámutatott, noha a felhívott törvényhely önmagában is jogalap lehet, azonban szubszidiárius norma szerepét tölti be, és amennyiben valamely magatartás megfelel az egyik nevesített törvényi tényállásnak, akkor azt kizárólag annak alapján lehet és kell megítélni.
- [19] Jogalap hiányában nem vizsgálta a kártérítés összezszerűségét.
- [20] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét - helytálló indokaira utalással - helybenhagyta.
- [21] A fellebbezésben foglaltakra tekintettel kiemelte, az alperesek 2016. február 22-i használati mintaoltalmi bejelentéssel megtették a szükséges lépést annak érdekében, hogy a készpénzmentes fizetési környezetben borraavaló adására alkalmas eszközre kizárólagos jogokat szerezzenek. Bármely eszköz nyilvánvalóan valamely cél elérését, feladat megoldását szolgálja, ami adott esetben a borraavaló adásának biztosítása kártyás fizetés esetén. Jelen tisztességtelen piaci magatartással összefüggő perben nem választható élesen szét az eszköz, illetve a szolgáltatás, ezért az alperesek mintaoltalommal kapcsolatos közlése nem tüntetett fel valós tényt hamis színben, illetve nem tartalmazott valótlan tényállítást. Az eszköz és rendeltetése már a cím alapján is kellően beazonosítható volt. Mivel a bejelentés is védendő, az alperesek felszólítása megelőző intézkedésnek tekinthető, azt megerősítette a használati mintaoltalom megadása, ami igazolta, hogy a bejelentési naptól kezdődően felléphettek a jogaikat álláspontjuk szerint sértőkkel szemben. A levélben írtak a véleményüknek tekinthető, amely nem ütközik jogszabályi tilalomba. Nem lépték túl a véleménynyilvánítás szabadságának határát, amikor az oltalom várományában, majd birtokában jogaik sérelmét állították, illetve vélelmezték használati mintájuk bitorlását. A jelen perben az nem volt eldönthető, hogy valójában miként viszonyulnak egymáshoz a szóban forgó eszközök.
- [22] A jogerős lajstromozásra utalás nem kelthette az oltalom megkérdőjelezhetetlenségének hamis látszatát, mert a jogszabály valamennyi iparjogvédelmi forma esetén lehetővé teszi az oltalom megtámadását. Nincs a tárgyi perben relevanciája annak, hogy a

Hivatal milyen körben vizsgálódik a lajstromozási eljárásban, és közömbös a megsemmisítési kérelem mikénti elbírálása is, mert a bíróságnak a felszólítások idején fennálló körülményekhez mérten kell megítélni azt, hogy a levelek hordoztak-e a felperest sértő tartalmat.

- [23] A Tpv. 5. §-ával összefüggésben a másodfokú bíróság kifejtette, a felhívás akkor minősül versenyjogot sértőnek, ha kifejezetten az a célja, hogy a címzett a bojkottálttal fennálló gazdasági kapcsolatát felbontsa vagy ilyen kapcsolat létre se jöjjön. Tisztességtelennek csak a szándékos és célzatos magatartás minősül. A felszólító levelek tartalmát vizsgálva megállapította, abban az alperesek általános tájékoztatást adtak a megkeresett cégeknek az őket megillető iparjogvédelmi jogról, és a megítélésünk szerint azt sértő magatartás lehetséges jogkövetkezményeiről. A levelek tartalmából nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy az alpereseket az a cél vezérelte volna, hogy a címzettek megszüntessék a felperessel a gazdasági kapcsolatot, illetve hogy őket jogellenesen átcsábítsák. Azokban nincs is utalás az érdekeltségükbe tartozó cégre. Az ítélet tábla egyetértett az elsőfokú ítéletben tett azon megállapítással, hogy az alpereseknek a levelekkel a jogvédelem volt a célja, eljárásuk nem tekinthető az üzleti élet tisztaságát sértő, tisztességtelen magatartásnak. Az a körülmény, hogy nem indítottak bitorlási eljárást, szorosan nem kapcsolódik a felhívásokhoz. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az joggal való visszaélésnek sem tekinthető.
- [24] Az ítélet tábla egyetértett az elsőfokú ítéletben kifejtettekkel, miszerint a Tpv. 2. §-a kiegészítő jelleggel, akkor alkalmazható, ha a tisztességtelennek állított magatartás külön nevesítetten a törvényben nem fordul elő. A generálklauzula azt a célt szolgálja, hogy a törvényben tételesen szabályozott típusú tényállások kereteibe nem sorolható tisztességtelen magatartások elleni fellépés lehetőségét megteremtse. Csak abban az esetben alkalmazható, ha a tényállás nem vonható a nevesített tényállások egyike alá sem. Mivel a felperes keresetében sérelmezett magatartások a Tpv. 3. és 5. §-ában meghatározott tényállásokban nyertek megfogalmazást, azok elbírálása ezen jogszabályhelyek alapján kellett, hogy megtörténjen, a felperes e tényekre alapítva nem érvényesíthet igényt a generálklauzulára hivatkozva.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [25] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kártérítés jogalapja tekintetében az alperesek kártérítési felelősségét kimondó közbenső ítélet hozatalát, és az elsőfokú bíróságnak az összecszerűség tekintetében az eljárás folytatására utasítását, valamint a további kereseti kérelmeinek helytadó részítélet hozatalát kérte. Másodlagos felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül

helyezésére, és az elsőfokú bíróságnak új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítására irányult. Állította a jogerős ítélet a Tpv. 2., 3. és 5. §-ába, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 164. § (1) bekezdésébe és 221. §-ába ütköző módon jogszabálysértő.

- [26] A felperes előadta, az eljáró bíróságok a részben tévesen megállapított tényállásból téves következtetéseket vontak le, a jogerős ítélet sérti a megjelölt anyagi jogszabályokat. A hírnévrontás vonatkozásában a bíróságok a mintaoltalmi bejelentés tényéből tévesen azt a következtetést vonták le, hogy a mintaoltalom a készpénzmentes borraavaló-adás bármely módját oltalmazza, ezért valós az alperesek által keltett azon látszat, amely szerint kizárólag ők jogosultak készpénzmentes borraavalóadást lehetővé tevő bármilyen eszköz használatára. A jogerős ítélet figyelmen kívül hagyja, hogy maga a kitűzött cél nem képezheti oltalom tárgyát, oltalomban kizárólag a műszaki cél elérését szolgáló valamely konkrét műszaki megoldás, azaz cél elérésének módja részesülhet. Ebből következően az alperesi felhívások egyértelműen hamis látszatot keltettek.
- [27] Tévesen tekintette a másodfokú bíróság véleménynyilvánításnak azt az alperesi állítást, hogy a felperes jogsértést követett el a készpénzmentes fizetési rendszer alkalmazásával. Szemben a jogerős ítéletben írtakkal, ez a állítás tényközlés, amely alkalmas volt arra, hogy a felperest saját üzleti partnerei előtt befeketítse. Erre tekintettel az alpereseket terhelte a bizonyítás, hogy állításuk valós volt. E körben bizonyítás nem folyt, ezért az eljáró bíróságoknak az állított tény valótlanoknak kellett volna tekinteniük. Abban az esetben is téves a jogerős ítélet, ha a sérelmezett közlés valóban véleménynyilvánításnak minősülne, mert ez utóbbi is csak annyiban megengedett, amennyiben valós ténybeli alapokon nyugszik.
- [28] Kirívóan okszerűtlen a jogerős ítélet azon megállapítása, miszerint a jogerős lajstromozásra utalás nem keltheti az oltalom megkérdőjelezhetetlenségének hamis látszatát. Nem annak van ugyanis jelentősége, hogy ténylegesen megtámadható-e a mintaoltalom, hanem annak, hogy a közlést az üzleti partnerek hogyan érzékelik és értelmezik. Az adott esetben az alperesek elhallgatták a címzettek elől a megtámadás lehetőségét, és ezzel azt a látszatot keltették, mintha az megváltoztathatatlan lenne.
- [29] Téves a jogerős ítélet a bojkottfelhívás tekintetében is. Az abban írtakkal szemben a bojkottfelhívásnak nem tartalmi eleme, hogy az alperesek saját termékükre, illetve szolgáltatásukra vonatkozó ajánlatot tegyenek a címzett részére, elegendő, ha a célzat pusztán a gazdasági kapcsolatok felbontására irányul. Ez a célzat a perbeli közlések egészének tartalmából és az eset összes körülményei alapján jelen ügyben megállapítható, ellenkező esetben az alperesek a felszólítások eredménytelenségét követően jogvédelemért bírósághoz fordultak volna.

- [30] A felperes tévesnek ítélte az eljáró bíróságok generálklausulával kapcsolatos álláspontját is. Kifejtette, a Tpv. 3. és 5. §-aira alapított kereseti kérelmeinek az elutasítására éppen azzal az indokkal került sor, hogy az alperesek magatartása nem ütközött egyik nevesített típusállásba sem. Súlyosan önellentmondó ezért az a kijelentés, hogy a sérelmezett magatartások a típusállásba ütközés miatt kizárják a generálklausula alkalmazását. Az elsődleges kereseti kérelem elutasítása esetén a bíróságoknak érdemben vizsgálniuk kellett volna a szubszidiárius jelleggel felhívott Tpv. 2. §-ára alapított kereseti kérelmet. Az eljáró bíróságok e körben egyaránt anyagi és eljárásjogi jogszabálysértést is megvalósítottak, mert nem merítették ki a kereseti kérelmet, és indokolási kötelezettségüket is elmulasztották. Ezen alapul a felperes másodlagos felülvizsgálati kérelme.
- [31] A felperes a felülvizsgálati eljárás folyamatban léte alatt csatolta a Hivatal 2018. december 11-én kelt határozatát, amelyben a felperes kérelmének helyt adott, és a mintaoltalmat a keletkezésének időpontjára visszaható hatállyal, teljes terjedelmében megsemmisítette.
- [32] Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [33] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és azt a megjelölt okokból nem találta jogszabálysértőnek.
- [34] A felperes az elsődleges keresetében a Tpv. 3. és 5. §-ának megsértését állította egyazon alperesi magatartás, a keresetben megjelölt levelek, a levelekben szereplő felszólítások vonatkozásában. A perben nem volt vitás, hogy a felek versenytársak és az sem, hogy a perbeli levelek alapján a felperes - konkrét megjelölésének hiányában is - beazonosítható volt.
- [35] A Kúria egyetértett az eljáró bíróságokkal abban, hogy jelen per tárgyát nem képezhette annak vizsgálata, hogy az alperesi bejelentés alkalmas volt-e a használati mintaoltalom megadására, az ezzel kapcsolatos érveléseket az eljáró bíróságok alappal hagyták figyelmen kívül. A Kúria ehhez kapcsolódóan rögzíti, a felülvizsgálati eljárásban az alperesi mintaoltalom jogerős ítélet meghozatalát követően történt megsemmisítését nem vehette figyelembe, egyrészt eljárásbeli okból [rPp. 275. § (1) bekezdés], másrészt azért sem, mert az eljáró bíróságok azt is helytállóan állapították meg, hogy a perbeli levelekben írtakkal, azok elküldésével megvalósuló magatartás tisztességtelenségét, vagy annak hiányát az azok tanúsításakor fennállt tényhelyzet alapján kell megítélni.
- [36] Az eljáró bíróságok egyezően abból indultak ki, hogy az alperesek a per tárgyát képező első leveleket azt követően küldték meg a felperesnek, illetve üzleti partnereinek, amikor már megtették az

oltalom megszerzésének előfeltételét képező bejelentést, amit utóbb meg is kaptak a bejelentés időpontjára visszaható hatállyal, azaz az alpereseket az oltalom várománya, illetve az oltalom a felszólítások megírásakor a Hmtv. 10. és 12. §-ai alapján megillette. A levelek - az ítéletekben rögzítettek szerint - tényszerűen tartalmazták a bejelentéssel érintett műszaki megoldás címét, és a lajstromozást követően annak számát is, az kellően beazonosítható volt. A jogerős ítélet értelmében az alperesek a rendelkezésükre álló adatok és fénykép birtokában vélelmezték a használati mintájuk bitorlását, amellyel nem lépték túl a véleménynyilvánítás szabadságának határait.

- [37] A felperes felülvizsgálati kérelmében írtak szerint a jogerős ítéletben kifejtettek a hírnévrontás tekintetében három okból is jogszabálysértőek: egyrészt a másodfokú bíróság az oltalom terjedelmét tévesen, akként ítélte meg, mintha az a készpénzmentes borraavaló-adás bármely módjára vonatkozna, másrészt a levelekben állított tény megengedett körben tett véleménynyilvánításnak tekintette, harmadrészt nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a jogerős lajstromozásra való utalás - további tájékoztatás nélkül - téves látszatot keltett.
- [38] A Kúria nem osztotta a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott érveket.
- [39] Az alperesek a felszólító leveleikben az általuk feltüntetett című: „Eszköz készpénzmentes fizetés megvalósításához, interaktív borraavaló beviteli lehetőséggel” használati minta jogosulatlan hasznosításának megszüntetésére hívták fel a levelek címzettjeit, azaz a konkrét eszköz, és nem általánosságban a készpénzmentes borraavaló-adás lehetőségének megszüntetésére irányult a felszólítás. Annak tartalmából valóban az következik, hogy az alperesek a felperes eszközt bitorlónak, azaz az oltalommal védett saját eszközükkel azonosnak tekintették. Ez jogellenes magatartásként, a felperes jó hírnevét sértő állításként csak abban az esetben lenne értékelhető, ha az alpereseket nem külön jogszabályban nevesített, a feltalálót megillető védelem, illetve annak várománya védelmezése vezérelte volna a levelek megírásával, illetve, ha bizonyítást nyert volna, hogy az alperesek jobb tudomásuk ellenére állították a vonatkozó jogszabály által védett jogaik sérelmét. Ettől független tény, hogy a Hmtv. 13. § (1) és (2) bekezdése értelmében a mintaoltalom terjedelmét az igénypontok határozzák meg, és az az olyan termékre terjed ki, amelyben az igénypont összes jellemzője megvalósul (vagy amelyben egy vagy több igényponti jellemzőt egyenértékű jellemzővel helyettesítettek). Az is nyilvánvaló, hogy a felperesi azonos funkciójú eszköznek a mintaoltalmi igénypontokkal egyezősége sem az alperesi felszólítások megírásakor, sem azóta nem igazolt, ugyanakkor annak ellenőrzésére, bizonyítására az alpereseknek valós lehetősége nem is volt.
- [40] A Kúria egyetértett az ítélőtábla álláspontjával, hogy a felszólítások azon tartalma, miszerint a felperes eszköze, illetve

annak a címzettek általi jogosulatlan használata mintaoltalom bitorlást valósít meg, az alperesek véleményének, véleménynyilvánításának felel meg, amelynek valóságtartalma a bitorlási perben, illetve a felperes által kezdeményezhető, illetve kezdeményezett nemleges megállapítási perben, illetve a mintaoltalom megsemmisítése iránti eljárásban vizsgálható, bizonyítható. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az oltalom várományosa, későbbi jogosultja az őt a Hmtv. 12. §-a alapján megillető kizárólagos hasznosítási joga védelme érdekében ne léphetne fel azokkal szemben, akikkel szemben bitorlási per indítására is jogosult lenne, ne küldhetne az őt megillető oltalmat megjelölő, az általa jogosulatlannak tekintett használat megszüntetésére irányuló (pert megelőző) felszólítást, hanem jogkövető magatartás esetén be kellene várnia a hivatkozott eljárások végleges lezárultát.

- [41] A Kúria maradéktalanul osztotta az eljárt bíróságok álláspontját abban a kérdésben is, hogy nem tekinthető valós tény hamis színben való feltüntetésének a lajstromozás követően küldött levelekben annak közlése, hogy a határozat jogerős. A Kúria utal e körben a jogerős ítéletben helytállóan kifejtettekre és arra, a felszólításokban szereplő jogerős határozatról való tájékoztatás tényközlésnek minősül, amit nem tüntet fel hamis színben az, ha az ellene igénybe vehető, jogszabályban biztosított jogorvoslati, megtámadási lehetőségekről nem ad tájékoztatást, ami a felszólítások célját - az alperesek megítélése szerint jogaikat sértő magatartással való felhagyás - tekintve nem is reális elvárás.
- [42] A Kúria egyetértett az eljárt bíróságok Tpv. 5. §-ára alapított kereseti kérelem körében kifejtett álláspontjával is. A sérelmezett levelekben az alperesek kizárólag a jogsértőnek tekintett magatartás abbahagyására hívták fel a címzetteket. A saját, illetve az érdekeltségükbe tartozó vállalkozás szolgáltatásának ajánlása valóban nem tényállási eleme a bojkottfelhívásnak, azonban a jogerős ítélet nem is ezen alapul. A másodfokú bíróság csak kiegészítő érvként hivatkozott erre, annak további alátámasztásaként, hogy a levelek tartalmából az alperesek saját jogainak védelme, és nem az arra irányuló szándék tűnik ki, hogy a felperes partnerei az üzleti kapcsolatukat megszakítsák a felperessel. A Kúria kiemeli, a felperesi szolgáltatásnak csak része az interaktív borraavaló-adásra alkalmas eszköz és alkalmazás. A per adatai szerint a felperes szolgáltatása készpénzmentes fizetési szolgáltatás, ami az adott funkció nélkül is használható a felperes kereseti előadása szerint is.
- [43] A felhívások tisztességtelenségét kizárja azt is, hogy az alperesek jogos, illetve az adott időszakban jogosnak vélt igényük érdekében léptek fel. Szemben a felülvizsgálati kérelemben írtakkal, önmagában a kapcsolat megszakításának célzatát az sem alapozza meg, hogy a felszólításban előrevetített jogi eljárást, bitorlási pert az alperesek nem kezdeményezték. Ez az adott esetben azért sem

értékelhető a terhükre, mert a felperes által indított megsemmisítési eljárás már folyamatban volt. A mintaoltalom jogerős megsemmisítése (oltalom hiányában) okafogyottá teszi a bitorlási pert, ezért annak előkérdését képezi, az esetlegesen indított bitorlási per felfüggesztésére ad alapot az állandó bírói gyakorlat (Legfelsőbb Bíróság Pf.IV.25.904/2000/2) szerint.

- [44] A Kúria maradéktalanul egyetértett az eljárt bíróság Tpv. 2. §-a körében kifejtett, a következetes bírói gyakorlattal (BDT 2013.2024. Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.121/2011/4., 8.Pf.21.363/2004/5.) egyező álláspontjával is. A Tpv. 2. §-ában megfogalmazott általános tilalom olyankor alkalmazandó, ha a tényállás, azaz maga a sérelmezett magatartás nem vonható valamely nevesített típustényállás egyike alá sem. A Tpv. 3-7. §-aiban szabályozott tényállások alá tartozó versenyjogsértés esetén, többtényállási elem hiányában nincs helye a Tpv. 2. §-a alkalmazásának. A felperes 11. sorszámú jegyzőkönyvben tett nyilatkozta szerint mindhárom megjelölt jogszabályhely megsértését egyazon ténybeli alapon állítja. A generálklauzula azonban nem azt jelenti, hogyha a jelen ügyben elsődlegesen állított, a hírnévrontás, illetve bojkottfelhívás törvényi tényállása alá tartozó sérelmezett alperesi magatartás jogellenességét ezen törvényhelyek alapján a bíróság nem állapítja meg, akkor ugyanezen magatartás Tpv. 2. §-ába ütközése vizsgálható lenne. Ahogyan azt a jogerős ítélet is tartalmazza, csak a típustényállásokkal le nem fedett, azaz attól eltérő magatartásokra alkalmazandó a Tpv. 2. §-a, ilyen tényelőadása és jogi érvelése azonban a felperesnek nem volt.
- [45] A fent kifejtettek tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelemben állított eljárási szabálysértéseket megállapítani nem tudta. A perben eljárt bíróságok a bizonyítási teherre vonatkozó eljárási szabályt nem sértették meg, és indokolási kötelezettségüknek is a szükséges terjedelemben eleget tettek.
- [46] A Kúria mindezekre tekintettel a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályok megsértése nélkül hozott jogerős ítéletet az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [47] Az eredménytelen felülvizsgálati kérelemre tekintettel a felperes köteles az alperesek jogi képviseleti díjból álló eljárási költségének megfizetésére az rPp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint. Ennek összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján határozta meg.
- [48] Az ítélet elleni felülvizsgálatot az rPp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.
- [49] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet az rPp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2019. április 30.

Dr.Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Tibold Ágnes sk. előadó bíró, Dr. Bajnok István sk. bíró